

BIULETYN BAŁTYCKI

WILBI

Nr. Wilno, dnia 8 października 1932 r.

73.

Treść numeru:

LOTWA.

Kronika: 1. Realizacja budżetu. 2. Łotewski handel zagraniczny. 3. Deficyt budżetu Łotewskiego na r. 1931-32. 4. Budowa dwóch nowych cukrowni. 5. Zmniejszenie odsetków od pożyczek.

ESTONJA.

Kronika: 1. Dokoła kryzysu gabinetowego w Estonji. 2. Reforma samorządów powiatowych. 3. Ocena przywożonej bawełny. 4. Taryfa kolejowa na przewóz materiałów drzewnych. 5. Stosunki handlowe Estonji z Rosją. 6. Zmiany w poselstwie rumuńskim. 7. Eksport masła. 8. Upadek gabinetu a rząd.

LOTWA. Kronika: 1. Realizacja budżetu. "Pehdeja Brihdi" /225/: Dochody budżetowe Łotwy w pierwszej połowie bieżącego roku budżetowego wyniosły 55,1 milj. łatów, wydatki zaś 55,7 milj. łatów. Deficyt w wysokości 0,6 milj. łatów zamierza się pokryć z dochodów w drugim półroczu.

2. Łotewski handel zagraniczny. "Latvijas Sargs" /z dn. 3.X.32 r. Od 1 stycznia do 1 września r.b. eksport łotewski wyniósł -65,6 milj. łatów, zaś import -51,2 milj. łatów. Aktywa wyniosły więc -14,4 milj. łatów, w r.ub. eksport wyniósł w tym samym czasie -108,5 milj. łatów, zaś import 128,8 milj. łatów pasywa wyniosły -20,3 milj. łatów. Tranzyt w ciągu 8 miesięcy r.b. wyniósł 376.968 tonn, zaś w tym samym czasie r.ub. 678.685 tonn.

Deficyt budżetu łotewskiego na r. 1931-1932. "Jaunakas Zinas" /227/: Deficyt budżetowy Łotwy w r. 1931-1932 r. wyniósł 24.583 tys. łatów. Deficyt pokryty został z państwowego funduszu rezerwowego.

4. Budowa dwóch nowych cukrowni. "Brihva Zeme" /225/: Związek włościański uchwalił budowę dwóch nowych cukrowni w Libawie i Walmiera.

5. Zmniejszenie odsetków od pożyczek. "Latvijas Sargs" /z dn. 3.X.32. Gabinet Ministrów uchwalił, by odsetki od pożyczek wszelakiego rodzaju nie przewyższały 10% rocznie.

ESTONJA. Kronika: 1. Dokoła kryzysu gabinetowego w Estonji. "Siegodnia" /278/: W związku ze zrzeczeniem się przez posła Kalbusa i dotychczasowego premiera Einbunda misji utworzenia nowego Gabinetu przewodniczący Zebrania Narodowego Tennyson zwrócił się z tą propozycją do b.naczelnika państwa Teemanda. Ten ostatni nie udzielił jeszcze stanowczej odpowiedzi. W związku z tem zachodzi obawa przedłużenia kryzysu gabinetowego. Wzrasta liczba zwolenników t.zw. gabinetu fachowego, w skład którego weszliby ci sami działacze polityczni nie będąc już jednak związani w takim stopniu żądaniami poszczególnych frakcyj.

Jak podaje "Revalsche Ztg." /227/, krążą pogłoski o możliwości utworzenia gabinetu zaufania najbieglejszych polityków całego kraju, którym naród mógłby w ciężkiej chwili zaufać. Gabinet ma się składać z przedstawicieli różnych partyj. Ponadto istnieje możliwość zmiany konstytucji /uchylonej w sierpniowym głosowaniu/, przyczem zostanie obrany prezydent. W związku z tem mówi się o rządzie Pätsa-Zimmermana.

2. Reforma samorządów powiatowych. "Rev.Ztg." /227/: M-stwo Sprawiedliwości i Spraw Wewn. ukończyły prace przygotowawcze i przedłożyły plan reformy rządowi. Nowa ustawa przewiduje dwa rodzaje samorządów: gminny i powiatowy, na których czele będą stali naczelnicy powiatów, planowani przez rząd. Obok samorządu powiatowego stoi rada powiatowa, składająca

się z przedstawicieli, wybranych z pośród starostów powiatowych, a występujących w interesach ludności wiejskiej.

3. O c l e n i e p r z y w o ż o n e j w e l n y. "Päewaleht" /271/: Na zebraniu rządu Rzeczypospolitej, na którym narodowa partja umiarkowana zgłosiła swe wystąpienie, postanowiono nałożyć cło na wwożoną bawełnę, które to ma wynosić 10-20 centów od kg. Estonia sprowadza rocznie 3 milj.kg. bawełny. Dałoby to więc 300 tys. koron dochođu celnego.

4. T a r y f a k o l e j o w a n a p r z e w ó z m a t e r - j a l ó w d r z e w n y c h. "Rev.Ztg." /228/: Rada taryfowa Mi-stwa Komunikacji obniżyła o 40% cenę przewozu materiałów drzewnych. Dotyczy to materiałów eksportowych, podczas gdy taryfa dla przewozu materiałów drzewnych, przeznaczonych dla kraju zostanie zmieniona tylko w niektórych klasach.

5. S t o s u n k i h a n d ł o w e E s t o n j i z R o s j ą. "Päewaleht" /272/ Przedstawiciel handlowy Rosji Sowieckiej w Estonji Klinger wyjechał do Moskwy by uporządkować stosunki handlowe Estonji z Rosją. W ostatnich bowiem czasach przywieziono z Rosji towarów na 1,8 milionów koron, podczas gdy Estonia tylko na 71 tysięcy koron.

Rosja obiecuje dokonać większego zamówienia w Estonji, by w ten sposób zrekompensować tę różnicę.

6. 6. Z m i a n y w p o s e l s t w i e r u m u Ń s k i e m. "Revalische Ztg." /227/: Ks.M.Sturza został mianowany posłem w Estonji. Nowy poseł, którego stałem miejscem pobytu jest Ryga, był w ciąg. czerwca 1929 roku agentem handlowym przy rządzie estońskim.

E k s p o r t m a s k a . "Revalische Ztg." /227/: We wrześniu wywieziono z Estonji 29.872 beczek i 47 skrzyń, razem 1.518.691kg.

Do Niemiec	13.401 beczek	/45,6/
" Anglii		21%
" Belgji		20"
" Francji	597 beczek	
" Polski	537 "	
" Afryki	100 "	
" Gdańska	5 "	
" Finlandji	1 "	

We wrześniu roku 1931 eksportu maska wynosił 4.000 beczek.

8. U p a d e k g a b i n e t u a p r a s a. "Sonumed": Partja agrarna i narodowo umiarkowana rozpoczęły swą współpracę, pełne różowych nadziei. Plan pracy rządu rokował nadzieje na spełnieniu zadań państwa. Dlatego też mowa programowa K.Einbunda była nasiąknięta optymizmem. Rządowi i poddanym wydawało się, że zadania te są łatwe, tym jednak, którzy zdaleka się trzymali, brakowało wiary w działalność rządu. Koalicja ta jednak była złożona z dwóch partyj, o zupełnie różnych frakcjach. Okoliczność ta dała się niebawem odczuć w polityce gabinetu K.Einbunda. Wkrótce między nimi zaczęła się toczyć zazarta walka. Żaden punkt z programu pracy nie został przeprowadzony. Gdy K.Einbund jako homo norus stanął na czele rządu, myślało się, że teraz będzie rząd spoczywał w mocnych rękach. Doświadczenie jednak nas nauczyło, że kilku ludzi nie decyduje o potędze rządu. Członkowie rządu byli i są dotąd zabawkami w rękach partyjnictwa. Obustronny brak zaufania w koalicjizmusiło do obrania drogi kompromisu. Dopóki partji stawiać będą swe interesy ponad interesy państwa, dopóty nie możemy wróżyć dobrej przyszłości nawet przy nowym rządzie.

